

žirije tokijskega festivala in celo nekaterih kritikov, da **Mesto upanja** (*City of Hope*, John Sayles) zasluži naslov filma leta - vendar ne zaradi doseženega rezultata, temveč zaradi metod in namenov -, tedaj bi ga mirno podelili tudi kakemu vzhodnoevropskemu ali celo domačemu filmu, če je le kritičen do družbenih anomalij. Vse bolj se namreč zarisuje ločnica med liberalnimi parodiki (denimo, Altman) in levo deklariranimi satiriki (Sayles).

Vse preveč zahtevno bi bilo naštetim avtorjem postavljati za vzor filme kakega Hitchcocka in od njih pričakovati hkratni obstanek v obeh kategorijah - kot uspešnih predstavnikov art in komercialnega filma. Temu se je morda približal Bruce Beresford s filmom **Črna obleka** (*Black Robe*), saj lahko pričakuje dober sprejem pri strogo omejeni kasti spoštovalcev kinematografskega konformizma, umetniške koordinacije in lovcev na teze.

Naj za konec le še poudarimo, da se je letošnji FEST spretno ognil slehernemu epigonstvu v slogu »*Znova smo moderni*«, kakor, denimo, navdušeno naslavlja svoj tekst neki vzhodnoevropski kritik. FEST je, nasprotno, kljub uvodoma omenjenim omejitvam v tem trenutku in na teh geografskih širinah nedvomno ena bolj glamuroznih in kozmopolitskih prireditev.

GORAN GOCIĆ

MONTE CARLO POD TERASAMI CASINA

Monte Carlo - ob tem imenu se mi zbujajo spomini v zvezi s čudovitim britanskim baletnim filmom iz zgodnjih petdesetih let, **Rdeči čevljički**, ki je zaznamoval mojo mladost. Pinije na modrem ozadju, marmorna stopnišča in bele vile, vrvež v casinu in ob predstavah *Ballets Russes de Monte Carlo* in poslednje sekvence filma: Moira Shearer teče po stopnišču terase pod casinom, skoči čez stebričasto ograjo, tenčice večerne obleke zafrfotajo in - telo leži na železniških tirih tam daleč spodaj. No, danes bi ob takem dejanju pomečkali le kako gredico tulipanov, ki že cvetijo ob tem času, se prikotrljali na streho Vasarelyjevega umotvora hotela Loews in sosednjega avditorija, kjer se je v februarju odvijal 32. televizijski festival v Monte Carlu. Kaj je še ostalo od čara Monte Carla petdesetih let, ko je bil glavni delničar mogočne SBM, *Societe des Bains de Mer*, petičnež Onassis, ki ni dovolil zidati nebotičnikov in hotelov za »salami turiste«!? No, nebotičniki so zrasli, turisti so prišli, predvsem tisti poševnooki, ki pa seveda ne jedo sendvičev s salamo.

Festival je bil že takrat, recimo v zgodnjih šestdesetih, monden, vendar silno raznorodn in v žanrih predstavljenih TV programov. Monden je še vedno, a v tekmovalnem in spremljevalnem sejmskem delu zelo seriozen in definiran. Zanj prireditelji s ponosom pravijo, da je »butični«, medtem ko so sejmi v Cannesu bolj »supermarket«.

V dveh tekmovalnih kategorijah, ki nas zanimajo - TV film (fiction) in mini serije - se skuša Evropa upreti vedno močnejši ameriški prevladi na tržišču medijev. Z raznimi koprodukcijskimi povezavami to sicer počasi uspeva, vendar prihaja med potencialnimi udeleženci (kot povesod v Evropski skupnosti) do nesporazumov.

Mimo favoriziranih in za Nimfe (nagrade festivala) določenih del bi predstavila svoj izbor oz. nekatere spremembe. Recimo, da je v umetniškem smislu najpretenoznejša »mitteleuropska« tendenca. V prvi vrsti serija **Milena**, producentov FR 3 in Bavarie, o kateri bomo še slišali in baje tudi gledali na programu TV Slovenije. Pod režijskim vodstvom Vere Belmont sledimo zvezdnikoma Valerie Kaprisky in Stacyju Keachu v življenjski zgodbi prijateljice Franza Kafke, Milene Jesenske, od njenih dunajskih dni do smrti l. 1944 v Ravensbruecku. Spet dva zvezdnika: Anouk

Aimee in Michel Piccoli (prislužil si je le skromen *special mention*) v filmu znanega režiserja Eduarda Molinaroja **L'Amour Maudit de Leisenbohg** po noveli Arthurja Schnitzlerja (producenti: FR 3, Progefi, Canal +, Groupe Kirch, Muenchen). Temačna in mitteleuropska atmosfera par excellence! Prav nič temačna, a vendar spada v ta krog, **Strauss Dynasty** (produkcija Beta film), ki jo je režiral Marvin J. Chomsky. Spominjamo se ga po razkošnih serijah **Anastasia**, **Peter Veliki** idr. Tudi zasedba je razkošna: Anthony Higgins, Edward Fox, John Rys-Davies, Cherie Longhi in sir John Gielgud v vlogah raznih Straussov in njihovih sodobnikov. Začuda tako avstrijski kot češki tekmovalni prispevek ne sledita temu trendu, pač pa bi lahko sem pristeli švicarski **Das Vergessene Tal** (FS DRS, Norddeutscher Rundfunk, NDR, ORF) režiserja Clemensa Klopfensteina. Odlično narejeno delo z vzdušjem **Vie Male** (glavna nagrada režije novinarjev za TV film).

Močne in tudi nagrajene so bile skandinavske televizije. Finska **House of Cards** v kategoriji mini serij (režiser Eija Elina Bergholm), ki je bila v jeseni že nagrajena s *Prix Italia*, je

v Monte Carlu prinesla nagrado za žensko vlogo Sari Paa-volainen. Švedska je odnesla zlato nimfo v kategoriji mini serij za delo **The Wall Climber** (produkcija SvTI, režiser Rummle Hammerich). Z aktualnimi socialnimi in politični problemi so se ukvarjali Nemci v filmu **Elsa**, zaslužili srebrno nimfo za najboljši scenarij filma **The Deal**, Američani pa nagrado za film **Lethal Innocence** (problem posvojenih otrok). Predvsem pa seveda Angleži z **Alive and Kicking**, z zlato nimfo za najboljši TV film. Režiser Robert Young, produkcija BBC, malo znana igralska imena, a žgoča in aktualna tema: rehabilitacija zasvojenecv z drogo, da postanejo »živi in brcajo« v nogometnem klubu.

O tendenci kriminalk, thrillerjev, akcijskih in vohunskih filmov pa res ne moremo govoriti. To je vsakdanjost! Kriminalke po starih, znanih predlogah. Komisar Maigret v švicarski izvedbi, francoski **Nestor Burma**, zvezdnik John Hurt v seriji **Red Fox** (London Weekend Television) s srebrno nimfo za moško vlogo in ista nagrada za režiserja Paula Wendkosa za **Presumed Guilty** (World International Network, USA) z Martinom Sheenom. Isti Martin Sheen v ita-

lijanski seriji **Chi Tocca Muore** (ITC, Beta, TF 1, SFP, Raidue, režiser Piernico Solinas). **Grass Roots** (World Vision Enterprises, USA, režiser Jerry London) s Corbinom Bernsenom (**LA Law**) bomo kmalu videli pri nas. Torej, v glavnem vse zelo evropsko, nekaj preverjene ameriške kvalitete, vedno pa kaj novega in navdušujočega iz Kanade. Tako **Conspiracy of Silence**, serija, ki smo jo nedavno gledali v Sovinem programu, ter **The Scales of Justice** (Alliance International, režiser Sturia Cunarsson), o znanem in zelo bizarnem kriminalnem dogodku v Kanadi. In kot sonček - očarljiva kanadska otroška serija **Road to Avonlea** (produkcija Sullivan Inc., režiser Paul Shapiro), ki pripoveduje o doživljajih male Sare Stanley, ko se iz mestnega okolja vrne na idilično podeželje k kopici sorodnikov.

Sonce tudi ni prenehalo sijati nad riviero in na pohajkovanje je zvalo prenekaterega udeleženca festivala. Brez strahu se mu je izpostavila tudi Gina Lollobrigida, predsednica žirije za TV film, in pri tem izjavila, da danes za zvezdnike ni več pod častjo nastopati v TV filmih in serijah. Upam, da je to »razvidno iz priloženega«.

VALERIE KAPRISKY V SERIJI
MILENA VERE BELMONT

